

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Hanna Snellman, Vesa Korhonen, Mari Pantsar, Akseli Tiitta, Mira Huusko & Marja-Liisa Saarilammi, Maanpuolustuskorkeakoulun itsearviointi (toim.) Matti Höysniemi**

Auditointivuosi **2023**, Karvin julkaisu **18:2023**

Kieli **Suomi**

ISBN **978-952-206-795-1 pdf**

5 Vertaisoppimisen kuvaus

- Korkeakoulun itsearviointi

MONITIETEISYYDEN MERKITYS MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULULLE (Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto)

Maanpuolustuskorkeakoulun vertaisoppiminen liittyy arviointialueeseen 2 Vaikuttava ja uudistava korkeakoulu.

Keväällä 2021 päättyneessä tutkimuksen ulkoisessa arvioinnissa oli havaittu, että korkeakoulun tulevaisuuden tutkimuksen osaaminen ei ole riittävällä tasolla. Menneisydessä varsin aktiivisten yhteysien uudelleenvahvistamista Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kanssa pidettiin tässä yhteydessä tarpeellisena. Samalla syntyi ajatus siitä, että Tulevaisuuden tutkimuskeskus saattaisi olla myös sopiva vertaisoppimisen kumppani. Suhteessa vertaisoppimiseen tulevaisuuden tutkimusta pidettiin sotatieteitä muistuttavana omaleimaisena ja monitieteisenä tutkimusalueena.

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kanssa pidettiin esitapaaminen 29.10.2021. Esitapaamisen tarkoitus oli vertaisoppimiskumppaneiden tutustuminen toisiinsa sekä vertaisoppimisen kohteen löytäminen.

Esitapaamisen jälkeen Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kanssa tarkennettiin kohteeksi monitieteisyyden merkitys kohdeorganisaation toiminnalle. Kumppanit laativat tämän jälkeen suunnitelman vertaisoppimisen toteuttamiseksi sekä itsearviointikysymykset.

Kumppanit jakoivat itsearviointiraportit toisilleen viikkoa ennen vertaisoppimistilaisuutta, joka pidettiin 11.2.2022. Koronarajoitusten vuoksi tilaisuus pidettiin Zoomilla. Tilaisuuden tavoitteena

oli oppien ja oivallusten saaminen vertaisoppimisenprosessista ja jatkotoimenpiteistä sopiminen. Tilaisuuden luonne oli vapaamuotoinen ja keskusteleva.

Maanpuolustuskorkeakoulu sai Tulevaisuuden tutkimuskeskukselta erittäin monipuolista palautetta itsearviointiraporttinsa perusteella:

- Monitieteisyyden toteutumiselle on hallinnollisia ja organisaatiokulttuurisia esteitä.
- Omien tutkimusmenetelmien vähyyttä: omien ja muiden tieteenalojen menetelmien yhdisteleminen ratkaisuna ensi vaiheessa.
- Holistinen ja monitieteinen suuntautuminen huomioitava henkilöstön rekrytoinnissa.
- Monitieteisyys on pitkäjänteinen ja moniulotteinen prosessi. Se on muun muassa lähestymistapa, toimintakulttuurinen kysymys ja vaatii sinnikkyyttä, monitieteisyyden linssin tietoista valintaa ja siihen sitoutumista.
- On tärkeää ymmärtää, että oma tieteenala voi kehittyä monitieteisen tutkimushankkeen avulla: yhden tieteenalan kehittäminen ja monitieteisyys eivät ole toisilleen vastakkaisia tavoitteita.
- Tutkimuksen vaikuttavuus: on kiinnitettävä huomiota siihen, miten voidaan edistää tutkimuksen tai tutkimuksien johtopäätösten viemistä päätöksentekoon. Toimenpidesuosituksien esittäminen voisi olla hyvä tapa.
- Opetuksella voi edistää monitieteisyyden kehittymistä.

Itsearviointin ja vertaisoppimistilaisuuden perusteella tehtiin seuraavia havaintoja omaa toimintaa koskien:

- Yhteinen toimintaympäristö kannustaa holistiseen ajatteluun.
- Laaja-alainen koulutuspalaletti kaikille opiskelijoille (annetaan eväät monitieteiseen ajatteluun).
- Luontainen monitieteisyys perustuu monissa tapauksissa emotieteiden erilaisuuteen.
- Tutkimuksen selkeät prosessit ja toiminnan suunnitelmallisuus.
- Sotatieteet toimintakenttänä on kiinnostava yhteistyökumppaneiden kannalta.
- Poikkitieteellisen keskustelun puute.
- Tutkimuksen pirstaleisuus (pienet, yksin toteutetut tutkimustehtävät eivät mahdollista monitieteisyyttä).
- "Monotutkimuskulttuuri" (ei monitieteinen tutkimuskulttuuri).
- Omien sotatieteiden tieteenalojen nuoruus tai vakiintumattomuus.
- Yhteisen sotatieteellisen tieteenfilosofian puute.

Korkeakoulun tavoitteet vertaisoppimiselle täyttyivät yli odotusten ja samalla vahvistivat, tukivat ja laajensivat keväällä 2021 päättyneen tutkimuksen ulkoisen arvioinnin tuloksia.

Oman organisaation hyvät käytännöt

Luontainen monitieteisyys perustuu monissa tapauksissa emotieteiden erilaisuuteen

Tutkimuksen selkeät prosessit ja toiminnan suunnitelmallisuus

Vakaa rahoitus, ei tarvetta "juosta tulospisteiden perässä"

Kumppaniorganisaation hyvät käytännöt

Joustava organisoituminen monitieteisiin hankkeisiin

Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen profiilin nosto ja kehittäminen: seurauksena oman tieteenfilosofian ja menetelmien kehittyminen sekä arvostuksen nousu

Monitieteisyyttä tukevat toimintatavat: kehittämispäivät kaksi kertaa vuodessa. Monitieteisen linssin valinta tutkimushankkeissa ja poikkitieteellisen keskustelun käyminen tutkimushankkeiden alussa ja aikana

Miten vertaiskumppanin hyviä käytäntöjä aiotaan hyödyntää:

- MPKK käynnistää monitieteisiä tutkimushankkeita.
- Poikkitieteellistä keskustelua lisätään esimerkiksi sotatieteiden päivillä ja tutkimustoiminnan kehittämisseminaareissa.
- Monitieteisyys opetuksessa: ilmiöpohjaisia opinnäyteseminaareja kokeillaan poikkitieteellisen keskustelun aikaansaamiseksi.
- Seuraavalla strategiakaudella sotatieteiden tieteenfilosofisen pohjan ja menetelmien kehittäminen asetetaan julkilausutuksi tavoitteeksi.
- Harkitaan: toimenpidesuosituksen antaminen tutkimustulosten perusteella

Auditointiryhmän arvio

Maanpuolustuskorkeakoulu valitsi Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen vertaisoppimisen kumppaniksi ja aiheeksi monitieteisyyden merkityksestä kohdeorganisaation toiminnalle. Maanpuolustuskorkeakoulu on tunnistanut, että sen tulevaisuuden tutkimuksen osaaminen ei ole vielä riittävällä tasolla ja tätä osa-aluetta tulee vahvistaa. Asia oli noussut esiin myös tutkimuksen ulkoisessa arvioinnissa, joka päättyi keväällä 2021.

Auditointihaastatteluiden mukaan Maanpuolustuskorkeakoulu on laatinut strategiatyössään erilaisia tulevaisuusskenaarioita, joista yhdessä esimerkiksi pandemia ja turvallisuuspoliittiset ongelmat Euroopassa sekä NATOon liittyminen oli huomioitu. Tältä osin ja strategian tasolla auditointiryhmä näkee tulevaisuuden skenaarioiden luonnin onnistuneena.

Maanpuolustuskorkeakoulun ratkaisu tulevaisuuden tutkimuksen osaamisen parantamiseen oli käynnistää vertaisoppimisyhteistyö Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kanssa. Auditointiryhmä pitää yhteistyökumppanin valintaa oivaltavana. Tavoitteena on ollut oppia ja omaksua toisen organisaation hyviä käytäntöjä. Yhteistyön kohteeksi valittiin monitieteellisyyden merkitys kohdeorganisaation toiminnalle. Auditointiryhmä pitää teemavalintaa onnistuneena ja näkee, että monitieteellisyyden kehittäminen tuo lisäarvoa sotatieteelle ja -taidolle.

Itsearviointiraporttinsa perusteella Maanpuolustuskorkeakoulu sai yhteistapaamisessa Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kanssa toimintansa kehittämisen kannalta hyödyllistä palautetta. Vertaisarvioinnissa todettiin muun muassa monitieteellisyyden merkitys ja poikkitieteellisyyden puute, joille on hallinnollisia ja organisatorisia esteitä. Lisäksi todettiin kehityskohteina esimerkiksi ”monotutkimuskulttuuri” ja sotatieteellisen tieteenfilosofian puute sekä tarve huomioida holistinen ja monitieteinen suhtautuminen henkilöstön rekrytoinnissa. Näihin tulee jatkossa kiinnittää huomiota. Maanpuolustuskorkeakoulu on tunnistanut vertaiskumppanin hyviä käytäntöjä, joita se aikoo jatkossa hyödyntää, kuten ilmiöpohjaiset opinnäyteseminaarit, monitieteelliset tutkimushankkeet ja poikkitieteellisen keskustelun lisääminen.

Maanpuolustuskorkeakoulu tulee huomioimaan vertaisoppimisessa tunnistetut puutteet ja

korjaustoimenpiteet seuraavalla strategiakaudella. Auditointiryhmä antaa kiitosta sille, että Maanpuolustuskorkeakoulu on avoin kehittämiselle ja toteaa, että lähestymistapa on hyvin kannatettava ja yllättävän epäkonservatiivinen.